

TRANSILVANIA 2015 - CONFERINȚA: CASTEL ÎN TRANSILVANIA

DOCUMENT DE POZITIE

Situația actuală a castelelor din Transilvania este o problemă actuală în mai multe localități. Pe parcursul ultimelor două decenii, pentru unele castele s-au găsit soluții de restaurare, în alte cazuri restaurarea și procesul de căutare a unor roluri ale acestora în societatea și economia locală, este încă în derulare.

Noi suntem de părere că această problemă trebuie abordată din mai multe perspective.

INTERSECTORIALITATE: Grupul PONT nu este o organizație expertă în domeniul patrimoniului cultural și nici în restaurarea castelelor, nu este specializat pe domeniul turistic, nu se ocupă de digitalizare și nici de întreținerea proprietăților. Pentru toate aceste domenii și activități există în România, în Transilvania, experți și specialiști, organizații specializate. Noi considerăm că problema castelelor este o problemă istorică, culturală, economică, turistică și socială, iar printr-o abordare intersectorială, se poate ajunge la soluții durabile privind viitorul acestora.

Există posibilitatea de a obține finanțări și alte subvenții considerabile pentru acestea, deoarece această problemă se resimte atât la nivel local și regional, cât și la nivel național și european. Însă, pentru acestea este nevoie în primul rând de societăți civile puternice, rețele de parteneriate și de proiecte de dezvoltare, în conformitate cu standardele europene, pentru unul, sau chiar toate castelele în cauză.

REȚELE ȘI PARTENERIATE: În cadrul acestui proiect dorim să constituim o rețea a specialiștilor în domeniul patrimoniului cultural - dezvoltarea infrastructurii culturale și în special, cea în domeniul patrimoniului construit - fiind aproape imposibilă fără o rețea uniformă a experților în domeniu. Patrimoniul cultural devine o parte valoroasă a vieții noastre, a prezentului nostru, doar dacă are funcție reală, dacă îndeplinește un rol în viața societății. Ruinele, umbrele castelelor cu care ne întâlnim astăzi, nu de mult au fost reședința unor familii, au crescut și au trăit în ele mai multe generații, s-au născut eroi, iubiri, s-au decis și s-au legat destine. Pentru ca aceste castele să facă parte și din viața noastră, trebuie să le dăm o funcție reală. Aducerea castelelor în stare utilizabilă poate fi realizată numai prin parteneriat. Mai concret, este nevoie de parteneriate între autoritățile locale și județene și reprezentanții societății civile. Rolul autorităților publice și al proprietarilor castelelor este de a

determina direcțiile de dezvoltare. În așa fel, ei vor trebui să își stabilească obiectivele, pentru ca procesul de dezvoltare a patrimoniului cultural construit din localitatea lor să fie un exemplu bun de urmărit de celelalte localități. Prin urmare, aceste exemple de bune practici vor avea un impact puternic asupra dezvoltării infrastructurii, a economiei și a culturii locale și regionale.

Rolul ONG-urilor în acest proces este de a facilita sarcinile autorităților și a proprietarilor castelelor, prin împlinirea unor funcții, pe care guvernul nu este în măsură să le îndeplinească în mod eficient, respectiv de a propune proiecte și abordări care ajută la recăpătarea măcar parțială al importanței din trecut a castelelor.

În inițiativă am inclus parteneri ca Fundația Transilvania Trust, care are o experiență largă în ceea ce privește procesele de restaurare a castelelor, portalul Transindex, care prin proiectul Lexikon.ro deține vaste experiențe în domeniul digitalizării patrimoniului cultural și Asociația Transilvania Vie, care, prin proiectele de tineret derulate, ne oferă șansa să redescoperim Transilvania, cea dinamică și colorată. În afară de aceste organizații, în etapa de pregătire a programului Castel în Transilvania, am avut ocazia de a cunoaște numeroase persoane și organizații, de la care am aflat informații interesante și de mare folos în a înțelege complexitatea problematicii, respectiv a situației actuale.

În problematica castelelor din Transilvania, proprietarii și chiriașii au un rol important, deoarece prin cooperarea cu ei, se poate realiza o dezvoltare durabilă. Relațiile dintre proprietari și organizații profesionale este de asemenea foarte importantă.

VALOAREA EXEMPLELOR: pentru a înțelege și partea practică a dezvoltării durabile a castelelor, cooperând cu Asociația Pro Castrum Bethlen, ne ocupăm de reabilitarea castelului Bethlen. Castelul care trebuie renovat, este situat într-o regiune cu moștenire culturală săsească. Acest proiect este o adevărată provocare pentru noi: pentru a realiza o restaurare completă și de a ajunge să funcționeze în mod independent, este nevoie de o cooperare continuă cu organizații civile, profesioniști, instituții de stat (muzee, școli), autorități locale, voluntari, promovare, parteneri media, respectiv de finanțatori. Suntem încă la început de drum, în plin proces de descoperire a acestui domeniu.

În afară de acesta, am avut șansa să cunoaștem persoane și organizații ale căror atitudine, ambiție și muncă este un exemplu bun de urmat pentru toți, ei sunt cei, care au realizat deja proiecte cu rezultate durabile. De la ei învățăm în continuare.

2015: Considerăm, că rezultatele nu vor fi atât de vizibile în timp scurt, indicatorii propuși a fi atinși de proiect nu se pot obține în câțiva ani, dar se poate începe cu pași mici: planificarea strategică, evaluarea, consolidarea instituțională civilă și economică respectiv putem acționa în vederea mobilizării resurselor pentru realizarea proiectelor și a obiectivelor.

SOCIETATE: problema castelelor este și una socială. Întrucât oamenii, comunitățile locale vor înțelege la ce le folosește un castel restaurat și în stare de funcționare, ei înșiși se vor simți responsabili pentru întreținerea acestuia.

CONFERINȚĂ: Scopul conferinței Transilvania 2015 pe tema dezvoltării castelelor este de a concretiza această nevoie de dezvoltare, de a colecta informații, de a conștientiza publicul, respectiv de a aduna și a discuta despre idei concrete în vederea dezvoltării castelelor și a conacelor din Transilvania.

SUNTEM ÎN CĂUTARE DE RĂSPUNSURI:

Recomandarea noastră este ca la conferință să discutăm despre următoarele aspecte:

Punctul zero:	Care este situația actuală a castelelor din Transilvania?
Interes asupra valorii:	Cum poate localitatea, comunitatea locală să beneficieze de existența castelului?
Cred doar dacă văd:	Cum să prezentăm castelele transilvănene acum și în viitor turiștilor și localnicilor?
Bani:	Ce se poate face până în 2015 în domeniul dezvoltării castelelor, pentru pregătirea perioadei de finanțare europeană 2014-2020?
Net-work:	Care este cel mai eficace mod de a crea și a lucra în rețeaua specialiștilor din domeniu, pentru a atinge obiectivele comune?
A, B, C:	În vederea dezvoltării în mod eficient cu ce să ne ocupăm prima dată, respectiv ce să lăsăm pe mai târziu?